

la contra | JOAN RIBAS

La línia de l'horitzó a Montjuïc

L'autor lloa la plaça Domènec Fita, que acull una escultura de l'artista mateix

Josep Pla explica que la muntanya de Montjuïc –a Girona– s'esqueia totalment pelada, perquè durant dos mil anys hi han pasturat ramats de cabres, animals que no en tenen prou de menjar qualsevol bri de verd que surti de la terra, sinó que arrenquen fins i tot les arrels, cosa que provoca que no hi creixi res. Del nostre record, Montjuïc era –pels voltants dels anys cinquanta del segle passat– un desert amb forma de muntanya. L'únic que hi emergia era el castell, malgrat que els francesos el varen mig volar l'any 1814, en marxar de Girona. Allà s'havien instal·lat més de tres-cents barraques amb immigrants, davant la indiferència de les autoritats de l'època i de la majoria de gironins. Alguns encara sobreviuen, i ho recorden amb nostàlgia i resignació.

Semblava que en tocant la celebració dels dos-cents anys dels setges de Girona, era una bona ocasió per a la restauració del castell. No tant per donar-hi un ús precís, però sí –com a mínim– per fer reparar els esvorancs que s'observen als murs, netejar curiosament la zona i aconseguir que esdevingui un lloc plaent per estar-hi. Només cal veure el que ha fet l'Ajuntament de Roses amb el seu castell –tan destruït com aquest– per prendre nota com s'incorpora una relíquia carregada d'història i simbolisme al clos de la ciutat. L'Ajuntament, però, hi fa pasturar uns ramats d'ovelles que es cuiden d'arranar l'erba. És un *personal* que no cotitza per assegurances socials, ni per impostos, i ells mateixos es procuren l'aliment. Una fórmula que podria estendre's per tot Girona i tornarien els carrers i places a estar curulls de ramats de xais... Tocant a la restauració, s'havia d'haver planificat amb força temps, i els dies els han caigut al damunt sense cap previsió.

Venturosament, va arribar el pla «Zapa-

L'escultura de Domènec Fita a la plaça del mateix nom, a Montjuïc, a Girona. / JORDI SOLER

tero», que l'Ajuntament ha aprofitat tant com ha pogut: l'espai comprès entre el castell i el vial central de Montjuïc, ha estat –aquest sí– restaurat amb unes model·liques instal·lacions infantils, caminets i pistes d'esports. Ara és el gran moment de gaudir-ne, perquè tot és nou i immaculat. Amb el temps, aquest mobiliari urbà a l'aire lliure requerirà molt de manteniment i restarà a l'abast de les bretolades dels incontrolables. La destrucció, però, encara no ha començat, i el lloc mereix una visita! Davant per davant s'ha restaurat l'antiga edificació que el visionari constructor Ferran Vilallonga va imaginar com a centre comercial, al qual els botiguers gironins van girar l'esquena, tocant de peus a terra, com acostumen a fer. Ara, després de trenta-cinc anys d'abandó, s'ha reedificat de bell nou i finalment llueix com un edifici model·lic, sense haver perdut, però, la imatge inicial característica.

El més important d'aquest nou parc és

l'obra de Domènec Fita, de dimensions considerables i que es retalla amb força contra l'horitzó. És un impacte visual extraordinari, on es remarca tant l'enginy i la Musa de l'artista com l'habilitat del mestre ferrer que la va tallar. És una obra que ha romàs més de deu anys en un magatzem, malgrat el seu valor extraordinari, fins que –finalment– s'ha trobat un lloc adequat d'emplaçament. La plaça, l'han batejada amb el nom de l'artista, amb mèrits més que reconeguts al llarg dels anys. Fita, que viu a la muntanya, al costat de la seu de la fundació del seu nom, es troba en un excel·lent moment creatiu: treballa ara mateix en unes grans figures per a la nova façana dels temples de la Sagrada Família, a Barcelona, així com en encàrrecs del govern andorrà. Per una vegada, l'homenatge a un artista donant-ne el nom a una plaça s'ha fet quan aquest és entre nosaltres, en plena forma, i encara dispensa l'art que tant ha produït.